

Borås Släktblad

Medlemsblad för Borås Släktforskare

Årgång 34 Nr 135 juni 2023

Arkeologistudenter från Göteborgs universitet vid utgrävningsplatsen.

Foto: Leif Rosander

Nya utgrävningar vid dalgången i Karleby, Falköping

Läs mer på sidan 9

Innehåll:

Kontaktuppgifter	2	Resa Släktforskardagarna i Östersund	12
Ordföranden har ordet + Nya medlemmar	3	Höstens föreläsningar på Lönne	13
Boråssonen Artur Vilén i Belgiska Kongo, del 1	4-8	Borås för 100 år sedan	14
Utgrävningsplatsen i Karleby, Falköping	9	Till salu i föreningen	15
Höstens kursprogram	10-11	Föreningsprogram	16

Kontaktuppgifter år 2023

Styrelse: Ordförande:	Bo Nilsson	ordf@borasslaktforskare.se
V-ordförande:	Anders Westberg	sven.anders.westberg@gmail.com
Sekreterare:	Göran Dannebro	goran.dannebro@telia.com
Kassör:	Eva Yngvesdotter Lindström	kassor@borasslaktforskare.se
Ledamot:	Ann-Christin Ågren Rosander	ankis41@hotmail.com
	Bo-Lennart Andersson	bolennarta@gmail.com
	Hans Nyman	hansnyman@telia.com
	Sven Johnnas	sgjohnnas@gmail.com
	Elisabeth Kallin	ekallin@telia.com
	Eva Händén	eva.handen@gmail.com
	Margaretha Costinger	mcostinger@gmail.com
Redaktion: Ansvarig utgivare:	Bo Nilsson	ordf@borasslaktforskare.se
Redaktör:	Ann-Christin Ågren Rosander	redaktor@borasslaktforskare.se
	Arne Jiseborn	arne.jiseborn@telia.com
	Bo-Lennart Andersson	bolennarta@gmail.com
	Peder Claesson	pederclaesson54@hotmail.com
Revisorer:	Peter Mansén (sk)	peter.mansen@icloud.com
	Ingegerd Johansson	ingjohan50@gmail.com
Revisorssuppleant:	Ulrica Fundin	ulrica.fundin@gmail.com
Dataansvarig:	Rolf Carlsson	rolf.c43@gmail.com
Bitr. dataansvarig:	Anders Westberg	sven.anders.westberg@gmail.com
Webbmaster:	Bo-Lennart Andersson	bolennarta@gmail.com
Bitr. webbmaster:	Bo Nilsson	ordf@borasslaktforskare.se
Bildansvarig:	Sven Johnnas	sgjohnnas@gmail.com
Kursansvariga:	Bo-Lennart Andersson (sk)	bolennarta@gmail.com
	Viktoria Jonasson	viktoria.jonasson@ri.se
	Per Larson	per.h.larson@telia.com
Marknadsföringskommitté	Margaretha Costinger (sk)	mcostinger@gmail.com
	Leif Rosander	leif.rosander@gmail.com
	Eva Händén	eva.handen@gmail.com
Medlemsregister:	Eva Yngvesdotter Lindström	kassor@borasslaktforskare.se
Programkommitté:	Hans Nyman (sk)	hansnyman@telia.com
	Per Larson	per.h.larson@telia.com
	Göran Dannebro	goran.dannebro@telia.com
Administrations- och materielansvarig:	Ann-Christin Ågren Rosander	adm@borasslaktforskare.se
Möteskommitté:	Ingegerd Johansson (sk)	ingjohan50@gmail.com
Övriga:	Birgit och Edor Josefsson, Ingegerd och Conny Johansson, Lars och Monica Tengling, Asta Karlsson, Gunilla Sandström, Göran och Carola Dannebro, Birgitta Johansson, Elisabeth Kallin och Else-Marie Nilsson	
Valberedning:	Elisabeth Kallin (sk)	ekallin@telia.com
	Rolf Carlsson	rolf.c43@gmail.com
	Hugo Larsson	hugo39@telia.com
Hedersmedlemmar:	Sven W Hansson, Hugo Larsson, Lars-Gunnar Carlsson, Astrid Leinstedt, Lars Ericsson, Per Larson, Viktoria Jonasson, Lars Tengling och Rolf Carlsson	
sk = sammankallande		

Ordföranden har ordet

Hej alla släktforskare!

Sedan förra utgåvan av släktbladet har vi haft ett välbesökt årsmöte, som åtföljdes av ett intressant föredrag om "Folketro, kloka gubbar & gummor i Västergötland".

Vid årsmötet hade några styrelsemedlemmar valt att lämna sina platser till förfogande och avtackades vederbörligen. Avgick gjorde Stina Hallhagen och Ulrika Palm vilka bland annat gjort förtjänstfulla insatser i styrgruppen för marknadsföring.

Hedersmedlemmen Rolf Carlsson

Lämnade styrelsen gjorde också Rolf Carlsson som varit medlem sedan Borås Släktforskare bildades, och därmed också fick status som hedersmedlem. Han har bland annat varit vice ordförande och dataansvarig i styrelsen. Glädjande nog fortsätter han som kursledare i "kart och gårdsforskning" samt "gå vidare i källorna".

Jag vill passa på att presentera de nyvalda styrelsemedlemmarna, och börjar med Margaretha Costinger. Hon har varit med i föreningen sedan 2015 och har sina släkttrötter främst i sjuhäradsbygden och i Småland. Margaretha har jobbat som sjuksköterska och är numera pensionär. Är invald som del av marknadsföringsgruppen.

Eva Händén har varit med i föreningen sedan 2012 och har sina släkttrötter främst i Borås, Skara och Mark. Eva jobbar som undersköterska. Hon är också invald som del av marknadsföringsgruppen.

Elisabeth Kallin började i BSF 2019. Hon har huvudsakligen sina rötter i Norge, Värmland

och Dalsland. Innan hon blev pensionär arbetade hon som specialpedagog. Hennes styrelsearbete kommer i första hand att innefatta arbete i styrgruppen för resor, nöjen och aktiviteter.

Som framgick av förra nyhetsbrevet kommer vi att erbjuda möjlighet att delta i en gruppresa till släktforskardagarna i Östersund med temat "Mittnord – från kuster och fjäll" den 26 – 27 augusti (se separat annons). Jag hoppas på att tillräckligt många nappar på detta fina erbjudande så att vi kan genomföra resan.

Jag önskar alla en trevlig sommar, möjligtvis i släktforskningens tecken, när det nu erbjuds tillfällen att i sommarvärmen göra intressanta besök på de ställen där förfäderna en gång levde.

Bosse Nilsson

Nya medlemmar

Agneta Bodin, Nacka

Christer Hjertquist, Göteborg

Lena Krii, Borås

Daniel Andersson, Limmared

Rolf Enander, Vegby

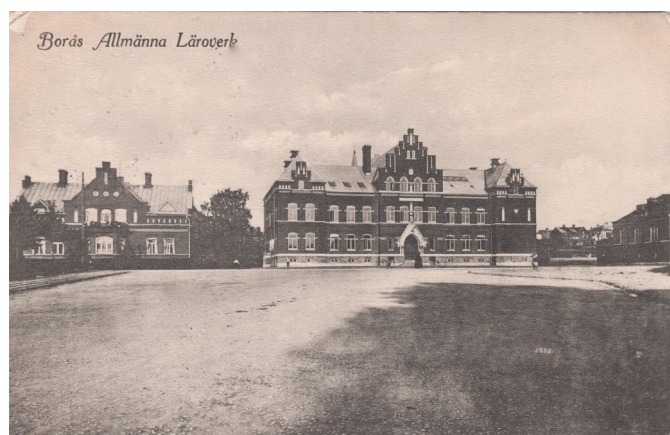
Ulla Olstorp, Borås

Cait Börjesson, Skene

Välkomna till oss!

Del 1: Några brev från boråssonen Artur Vilén i Belgiska Kongo på 1930-talet

Artur Vilén kom ifrån Borås där han, liksom sina föräldrar och systrar, var aktiv i Immanuelskyrkan där hans pappa Victor Vilén (1875-1937) var församlingens kassör och medlem i styrelsen. Victor var också delägare i grossistföretagen Vilén & Johansson inom pappersbranschen som bland annat tryckte upp ett vykort på Immanuelskyrkan. Familjen Vilén bodde i ett hus på Vävaren 4 i stadsdelen Norrby och bestod av storebror Artur, hans pappa Viktor, mamma Anna Josefina (1875-1949) samt syskonen Asta Viola (1903-1919), Vera Gunborg (1907-1935) och Gunnar Victor (1912-1961).

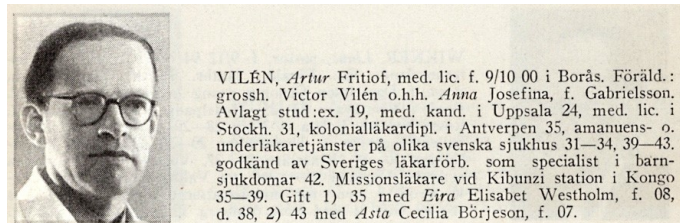

Vykort från Borås Allmänna Läroverk ca 1920

1915 började Artur som elev på Borås Allmänna Läroverk, där boråsarna nu kunde ta studentexamen sedan 1912. Victor Vilén kunde finansiera sonens läroverksstudier och 1919 var sonen Artur en av de 19 unga männen som klarade studentexamen. Klassfotot från 1919 finns att beskåda ännu idag utanför aulan på Bäckängsgymnasiet (Läroverket) bland skolans foton på de som tagit studentexamen under olika år. Den 14 maj 1919 (ungefär

A) Artur Vilén, B) Fraed Svalander

VILÉN, Artur Fritiof, med. lic. f. 9/10 00 i Borås. Föräld.: grossh. Victor Vilén o.h.h. Anna Josefina, f. Gabriellson. Avlagt stud.ex. 19, med. kand. i Uppsala 24, med. lic. i Stockh. 31, kolonialläkar dipl. i Antwerpen 35, amanuens- o. underläkaretjänster på olika svenska sjukhus 31—34, 39—43, godkänd av Sveriges läkarförb. som specialist i barnsjukdomar 42. Missionsläkare vid Kibunzi station i Kongo 35—39. Gift 1) 35 med Eira Elisabet Westholm, f. 08, d. 38, 2) 43 med Asta Cecilia Börjeson, f. 07.

Biografiskt Album för SMF, 1946, sid 300

"Gamla" Immanuelskyrkan i Borås, (vykort från boråsfirman Vilén & Johansson)

vid tiden för studentexamen) drabbades familjen Vilén av stor sorg när dottern Asta Viola avled i influensa och lunginflammation.¹⁾

På klassfotot från studentexamen 1919 hittar man Fraed Svalander (1900-1973) som var en av Arturs vänner vilken han sedan höll kontakt med genom hela livet. Fraed och hans föräldrar var baptister och medlemmar i Betelförsamlingen i Borås, som hade sin lokal vid Torstensongatan. Kamraterna Artur och Fraed med sina rötter ifrån två av stadens frikyrkor kände en särskild gemenskap, då deras bakgrund var ovanlig bland läroverkets studenter i början av 1900-talet i Borås.

Fraed Svalander ifrån Borås

Fraeds föräldrar flyttade 1910 ifrån Blidsberg till Borås där Oscar Svalander (1876-1920) startade en affär. Familjen kom först att bosätta sig på adressen Elinshöjd men flyttade efter några år till ett hus på Bergdalsgatan 31, ett kvarter nära den nuvarande Bergdalsskolan.

Äldst bland de åtta syskonen var Fraed (1900-1973) som tog studentexamen 1919. Det var bara han och brodern Josef (1908-1980) i familjen som fick studera vidare på läroverket och ta studenten. Det stora bekymret var att pappa Oscar hade drabbats av TBC och dog 44 år gammal. Att utbilda sig kostade pengar och utan en pappa i

Baptistkapellet på Torstensongatan

familjen var det svårt. Josef Svalander bodde kvar på Bergdalsgatan tillsammans med mamma Hilma och syskonen Velly, Helga och Svea. Sorgligt nog så drabbades flera i familjen av TBC. Velly (1906-1923) avled endast 17 år gammal. Systrarna Helga (1910-1933) och Svea (1901-1938) kom som patienter till sanatoriet Sjögunnarsbo i Ulricehamn där de senare avled. Josef och brodern Ragnar (1903-1986) hade först några olika jobb på 1930-talet innan de lyckades med att få hand om Fordagenturen i Borås. Denna möjlighet att få sälja Fordbilar fortsatte sedan inom familjen under många år. System Elly Debora (1907-1998) lämnade Borås 1928 och flyttade till Stockaryd i Småland efter att hon gift sig med folkskolläraren Karl Öborn.²⁾

Brodern Axel (1905-1932) emigrerade till Nordamerika 1921 då han var 16 år gammal. Han kom till Chicago där han bland annat började arbeta som snickare och där vissa uppgifter om hans efternamn hade ändrats till Swallander. 1929 gifte Axel sig med Elsie Dittman (1907-1994) och 1930 föddes deras dotter Ilse. En stor katastrof i familjen inträffade redan efter två år då Axel blev sjuk och dog 1932. Han blev endast 27 år och kom aldrig att återse sina syskon och sin mamma Hilma i Borås. Axels dotter Ilse (1930-2006) fick senare i sitt liv kontakt med sin pappa Axels släktingar i Borås vilka hon även besökte i Frufällan 1999.³⁾

Den som blev äldst hos familjen Svalander i Borås var mamma Hilma (1873-1969) som blev 96 år gammal. Trots alla bekymmer som drabbade familjen Svalander fanns Betelkapellet i staden med många vänner och fin gemenskap. I kyrkoböckerna hittar man uppgiften att ingen av de åtta syskonen var döpta som barn inom den svenska kyrkan eftersom familjen var baptister. De flesta av familjen Svalanders barn finns begravda tillsammans med Oscar och Hilma i familjegraven i Borås.⁴⁾

Artur Vilén i Belgiska Kongo

Orsaken till att Artur hamnade på Kibunzi sjukhus i Belgiska Kongo var dr Elon Mattsson från Göteborg. Han och Artur hade lärt känna varandra under sina läkarstudier i Uppsala och Stockholm, som de var färdiga med 1931. Elon kom ifrån Göteborg där han och hans föräldrar tillhörde Majornas missionskyrka. Elons pappa var snickare och kunde inte betala sonens läkarstudier men Elon lyckades få hjälp med att finansiera sina studier tack vare bidrag från Betlehemskyrkan i Göteborg. Man gjorde en överenskommelse om att när Elon var färdig skulle han arbeta som läkare på Svenska Missionsförbundets sjukhus i Belgiska Kongo.

Vykort med Dr Elon Mattsson och tre svenska sjuksköterskor på Kibunzi sjukhus 1934

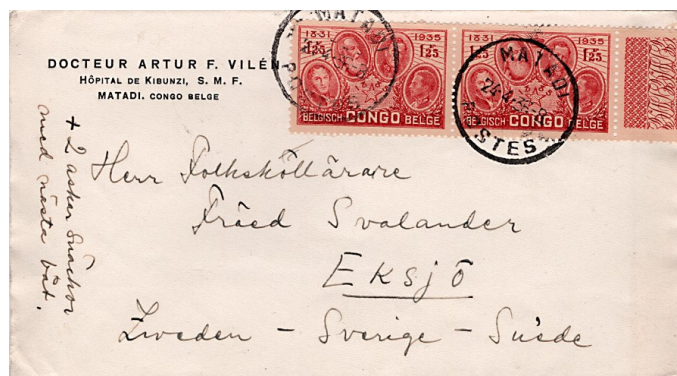
Fortsättning på nästa sida

De ekonomiska förutsättningarna var annorlunda för Artur Vilén där hans pappa hade möjlighet att finansiera sonens studier. Artur och Elon hade troligtvis talat en hel del under studietiden om att arbeta som läkare i Kongo.⁵⁾

Dr Mattsson med sin hustru Anna reste till Kongo 1932 medan Artur började vikariera några år på olika sjukhus i Sverige. I juli 1935 gifte han sig med Eira Westholm ifrån Orsa och ett par månader senare reste de till Belgiska Kongo för att ersätta Elon som började bli färdig med sin första period. Ungefär vid samma tid dog Arturs andra syster Vera i Borås där hon arbetat som barnavårdslärare. Hon var endast 28 år och dödsorsaken var en hjärntumör.⁶⁾

Breven till Fraed Svalander och missionssekreterare Georg Palmaer

Under april 1936 skickade Artur detta brev till sin gamle skolkamrat Fraed, som nu flyttat till Eksjö efter att först utbildat sig till folkskollärare vid seminariet i Göteborg. Han hade också gift sig med Tora som han redan hade träffat under tiden i Borås och de fick senare i livet barnen Fred Josef och Ulla.

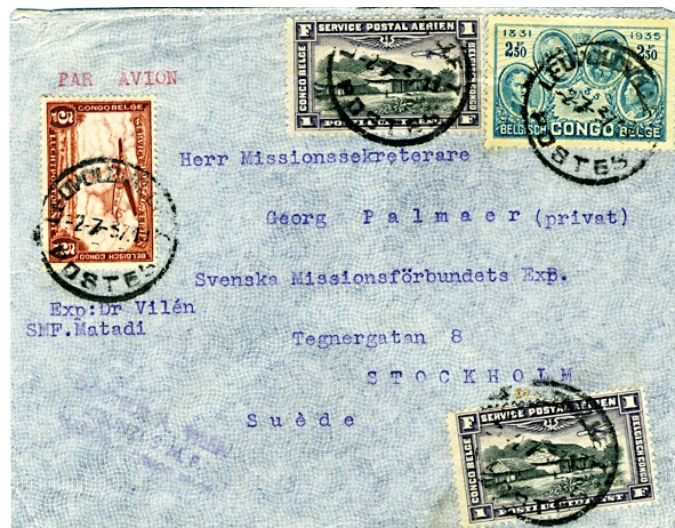

Obs texten på brevkuvettet på sidan: + 2 askar snäckor med nästa båt (Fraed verkade vara en gammal folkskollärare som var intresserad av allt)

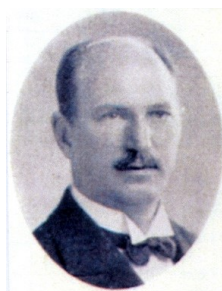
Folkskolläraren Fraed Svalander i Eksjö med hustrun Tora

Klasskamraterna Artur och Fread från Läroverket i Borås hade nu hittat sina arbetsuppgifter i livet och deras vardagar hade börjat fungera trots att flera av deras syskon hade drabbats av sjukdom och död. Arturs båda systrar Asta och Vera hade dött 16 respektive 28 år gamla. Bland Fraeds syskon fanns sjukdomen TBC som drabbat hans pappa och syskonen Velly, Helga och Svea. Brodern Axel som emigrerat till Chicago hade plötsligt dött där 27 år gammal.

Brev från Artur Vilén till Georg Palmaer (2 juli 1937)

Nästa brev från Artur skickades ett år senare och var poststämplat den 2 juli 1937 i Léopoldville. Mottagaren var missionssekreterare George Palmaer vid Svenska Missionsförbundets expedition i Stockholm. Tidigare hade Palmaer arbetat som missionsläkare i Belgiska Kongo under 19 år efter att han utbildat sig i London. Han hade bland annat varit med om att starta Kibunzi sjukhus, som han tvingades lämna 1930 då han var mycket sjuk efter åtskilliga malarianfall med svåra följsjukdomar. Hade han stannat kvar i Kongo hade han troligtvis inte överlevt. Nu fick han istället arbeta som missionssekreterare för Missionsförbundets utlandsarbete. Sjukhuset på Kibunzi hade kommit igång bra och man hade nu lyckats anställa andra läkare från Sverige. Först på plats var Dr Erik Wiklund från Halmstad som efter två år 1932 avlöstes av Dr Elon Mattsson från Göteborg. 1935 var det dags för Elon Mattsson att

G. Palmaer

Arthur Vilén

Eira Vilén

med sin familj åka hem till Sverige på en behövlig viloperiod och nu skulle arbetet på Kibunzi sjukhus tas över av Artur och Eira Vilén. Artur som var brevets avsändare hade arbetat under två år på Kibunzi sjukhus när han skrev brevet till Palmaer. På brevkuvertets vänstra nederkant kan man med viss svårighet utläsa "*Docteur A Vilén, Kibunzi S.M.F., Matadi, Congo Belge*". Denna stämpel, som genom åren tappat färg, hade Artur troligtvis fått med sig från Sverige av sin pappa Victor vars företag i Borås fanns inom kontorsbranschen. Ovanför stämpeln hade någon även skrivit till med hjälp av en skrivmaskin. *Exp: Dr Vilén, SMF, Matadi*

Nya bekymmer hade inträffat 1937 för Arthur som nu skickade detta brev till Georg Palmaer i Stockholm. Om det skrevs i Matadi eller på Kibunzi framgår inte på brevkuvertet som var stämplat i Léopoldville och inte i Matadi som var vanligt för missionärernas brev till Sverige. En annan upplysningar man kan finna på brevkuvertet var att innehållet i brevet var viktigt och att det var bråttom eftersom det skickades med flyg och med det dyrare portot på 9,5 belgiska franc. Ett liknande brev som skickades med båt till Europa kostade vid denna tid 2,5 belgiska franc. Flygpost till och från Belgiska Kongo var en nyhet under 1930-talet. Ytterligare en upplysning på brevkuvertet var att Artur Vilén skrivit (privat) efter mottagarens namn Georg Palmaer. Tydligen ville han inte att brevets innehåll skulle bli offentligt bland de anställda på SMFs expedition i Stockholm.

En tänkbar förklaring till brevets innehåll blir nu denna. Artur och Eira befann sig i Matadi eller Léopoldville. Eira hade där blivit undersökt av någon belgisk läkare. Brevets var stämplat den 2 juli 1937 och Artur skrev och berättade i brevet till missionssekreteraren att hans unga hustru var allvarligt sjuk och att hon väntade barn. Det var kanske dessa nyheter som gjorde brevet extra intressant och att det sparades. Det vanliga var ju annars att man klippte sönder breven från Afrika och endast tog tillvara de exotiska frimärkena. Senare vid missionärskonferensen i Kongo berättade man för missionärskamraterna att Eira var sjuk och att hon måste resa hem till Sverige för att opereras. Säkert upplevde man hennes kommande operation för komplicerad för att genomföras i Belgiska Kongo eftersom hon även väntade barn.

Detta andra brev från Artur Vilén till Fraed Svalander var stämplat i Matadi den 28/12 1937. Artur hade säkert en hel del av skriva om vad som hänt den senaste tiden och som han ville berätta för Fraed. Han ville vara säker på att brevet skulle komma fram till Fraed i Eksjö så han skickade det som rekommenderat med en extra notering på kuvertet att om inte Fraed skulle mottagit brevet så skulle det återsändas till Artur.

Eftersom själva brevtexterna till dessa två brev inte finns bevarade kan man endast spekulera över brevens inne-

Brev från Artur Vilén till Fraed Svalander, dec 1937

håll men en antydning kan man ändå få genom en notis som man senare kunde läsa i *SMFs årsbok Ansgarius 1938*. Här skriver Georg Palmaer:

I slutet av 1937 måste fru Vilén fara hem till Sverige. En liten tumör förorsakade henne och hennes man bekymmer. Tumören visade sig vara av godartad beskaffenhet, och allt såg ljust och lovande ut.

I väntan på sin förstfödde inlades hon på Barnbördshuset i Göteborg och den 16 april 1938 kom helt plötsligt det smärtsamma dödsbudet. Telegram översändes till doktor Vilén: "Eira och gossen hemma hos Gud". Doktor Vilén sökte få flyg hem men han kunde omöjlig skaffa plats, varför han tog första båtlägenheten. Begravningen uppsköts till dess doktor Vilén hunnit hem.

Död- och begravningsboken ifrån Borås 1938 skriver om Eira Viléns död i Göteborg den 16 april 1938. Där kan man bland annat läsa att dödsorsaken var blödningar under förlossningen.

19 ^{te} års Dödbok för						Lärna								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	
Införskriftens förkortning	Död		Räknad till förelän- dingen	Född										
	År och månad	dag		År	dag och mån.	Ogift	Gift	Aktadt för bröllof	Aktadt för bröllof	Aktadt för bröllof	Aktadt för bröllof			
	m.	k.										m.	k.	m.
159	April	16	1	Viktor, f. Olof Olofsson, Lärna blisabet, f. t. mod. h. h. Viktoria Olofsson, Vikarna 4	08	7/2						1		

Sörsamling och dess Begravningsbok för år 19						
16.	17. 18.	19.	20.	21.	22.	
Uppgåll i församlingsbok (eller annan årsföreläggning i inflyttnings- eller utflyttningsbok)	Dödsorsak	Döds-ömsat av Befolkningen	Dödsoft (om annan än hemorten)	Gravplats, Begravning	år och månad	dag
					dag	tim. min. sek. (med fullständigt)

När dödsbeskedet kommit till Artur beslutade man att han skulle resa hem och vara med på begravningen i Borås. Först undersöktes möjligheten att ordna en flygbiljett, vilket var en nymodighet sedan ett par år.

Fortsättning på nästa sida

När detta inte gick var alternativet att resa med Kongobåtarna från Matadi till Antwerpen, vilket tog ca 3 veckor. Ett problem som löste sig var verksamheten på sjukhuset i Kibunzi som skulle vara utan läkare och ansvarig för sjukhuset under flera månader. Skulle man erhålla statliga pengar till driften från kolonialmyndighet måste det finnas en läkare på sjukhuset.

Doktor Thornbloom från Chicago

Räddningen här blev dr Wallace Thornbloom (1901-1982) som var läkare och av en tillfällighet fanns på Kibunzi. Wallace var en svenskanerikan som tillhörde det amerikanska missionsförbundet Covenant Church och som tillsammans med sin hustru Sara praktiserade på Kibunzi sjukhus innan de kunde starta ett nytt missionssjukhus för Covenant Church i Belgiska Kongo på deras missionsstation Karawa.

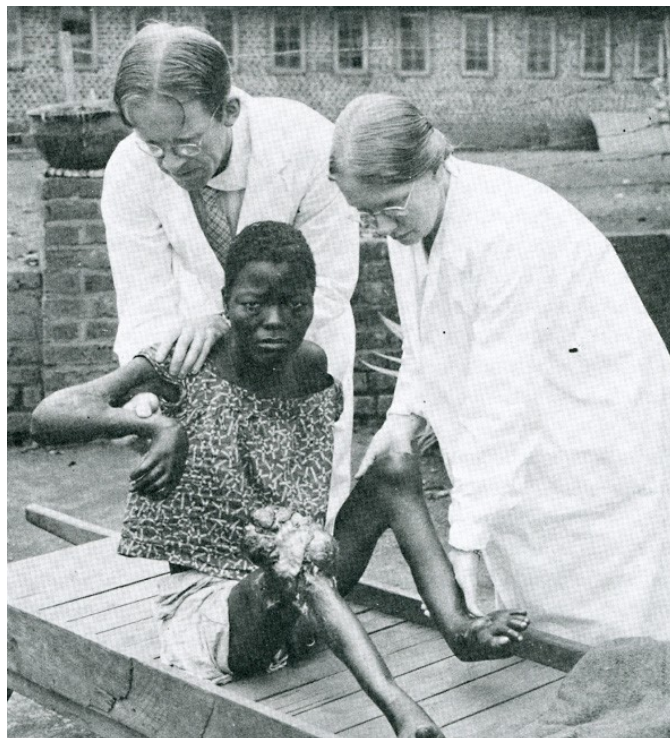

Wallace Thornbloom

Thornbloom kom ifrån den lilla staden Moline utanför Chicago och han hade studerat på North Park College och Moody Bible Institut i Chicago innan han fortsatte med sina medicinska studier vid Nebraska University.⁷⁾

Dr Thornbloom kunde nu ta ansvar för Kibunzi sjukhuset i cirka 3-4 månader till dess att Artur kom tillbaka efter att ha varit i Borås. Här hade man väntat på Artur och Eiras begravning som skedde i Immanuelskyrkan i Borås och sedan fortsatte till det sista vilorummet på St Birgittas griftegård.

Wallace och Sara Thornbloom kom att vara kvar på Kibunzi under ytterligare några månader och här föddes deras dotter Beverly. Wallace och Sara kunde sedan starta ett sjukhus på missionsstationen Karawa där de kom att arbeta sammanlagt under 35 år fram till sin pensionering. Under dessa år fick Wallace och Sara ytterligare fyra barn som föddes i Kongo. Familjen drabbades emellertid av det tuffa klimatet i tropikerna.

Dr Vilén och Sara Thornbloom

Dottern Beverly som föddes på Kibunzi 1937 dog på sjukhuset i Karawa när hon var 5 år.⁸⁾

I juni månad 1939 kom Elon och Anna Mattsson tillbaka till Kibunzi och då kunde Artur till slut åka hem till Sverige efter avslutat arbete.

Text: Joel Yrlid

F.d. lärare och medlem
i Borås Släktforskare

**Fotnot: Fortsättning i nästa nummer av
Släktbladet september 2023**

Källor:

- ¹⁾ Borås (P) Alla: 23 (1905-1911) Bild 15/Sid 11
Borås Missionsförening under 50 år, 1878-1928
- ²⁾ Borås (P) Alla: 25 1905-1911 Bild 47/Sid 43
- ³⁾ ancestry.se, Axel M Swallander i Illinois USA, dödsfall 1916-1947
ancestry.se, Ilse T Svalander i Ohio, USA, dödböcker, 1938-2018
- ⁴⁾ S:ta Birgittas griftegård i Borås, Kvarter E
- ⁵⁾ Doktor Mattsson i Afrika, sid 21 och sid 56-57
- ⁶⁾ Död- och begravningsboken från Borås 1935
- ⁷⁾ The Daily Dispatch, Moline, Illinois, nov 11, 1982
- ⁸⁾ ancestry.se/discoverui-content/view/109502:1616

Välkommen med artiklar!

Vi önskar få in artiklar och bilder som rör släkter och släktforskning
för införande i vårt medlemsblad.

Redaktionen

Utgrävningsplatsen vid Karleby

Huvudschakt vid utgrävningen.

Den 4:e maj inbjöd Falbygdens museum och Göteborgs universitet till en guddad visning av utgrävningen av stenåldersboplatserna i dalgången nedanför Logården i Karleby utanför Falköping.

Utgrävningarna som pågått till och från sedan 2012 genomförs som en del av arkeologutbildningen. Boplatserna är från ca: 3000 år före kristus och hör till den s.k. "Trattbägarperioden" och är samtida med de gånggrifter som finns intill Karleby kyrka.

Student som siktat jord.

Arkeologen Cecilia Jensen och utgrävningsledaren Malou Blank berättade om platsen och dess historia. De berättade att anledningen till att man började gräva här var ett pro-

Större flintskärva.

jektsamarbete med geologen Tony Axelsson och Carl Göran Sjögren som undersökt området med markradar. Man har hittat stora mängder keramik och flinta men inte särskilt mycket ben då marken inte är så kalkhaltig att de bevaras. Ett anmärkningsvärt fynd som tidigare kommit i dagen var en stor slipad flintyxa. Den finns idag på basutställningen på Falbygdens museum.

Gånggriften "Ragnvalds kulle".

Geologen Tony Axelsson kunde berätta för oss att om vi stått vid utgrävningsplatsen när inlandsisens kant stod vid en gård i närheten så hade vi befunnit oss på botten av en stor sjö, ca 50 meter under vatten.

När dom hade berättat klart fick vi gå runt och titta på vad studenterna grävt fram och prata lite med dem. Innan dagen avslutades så gick vi upp till gånggrifterna där Cecilia Jensen berättade och visade den som brukar kallas "Ragnvalds kulle". Detta är nordens största gånggrift som mäter hela 16x2,5 meter och med en gång som är 11 meter lång.

I Karleby finns 13 gånggrifter som är ca: 5000 år gamla från den s.k. bondestenåldern eller Neolitikum. Vid utgrävningen av en av dessa grifter påträffades skelettdelar av ungefär 80 individer. På en översiktskarta kan man se att grav och boplatserna var väl skilda åt och arkeologerna tror att den uppdelningen var medveten. Det finns ca 500 kända megalitgravar i Sverige byggda under en kort tidsperiod mellan år 3300 och 3000 f.kr. Drygt hälften av dessa finns märkligt nog i Falbygden. Vad detta beror på finns ingen entydig förklaring till.

Text och foto: Leif Rosander

**Borås
Släktforskare**

I samarbete med

Folkuniversitetet

Borås Släktforskares kurser hösten 2023.

Alla kurser i BSF-lokalen, Lönner, Kasernvägen 6, 504 31 Borås. www.borasslaetforskare.se

Du tar dig hit med buss nr 5 (Sjömarken), från Södra Torget, nr 110 (Bollebygd), nr 151 (Sandared), båda från Resecentrum. Hållplats: Hållingsgatan eller Älvsborgsleden.

I lokalen har vi tillgång till AD, SVAR, Ancestry, CD-skivor mm.

Alla kursledare godkända av Folkuniversitetet.

* Kursledaren har även gått utbildning hos Sveriges Släktforskarförbund.

Deltagare i Borås Släktforskares kurser kan teckna abonnemang på:

Arkiv Digital: Allt-i-ett kvartalsabonnemang (13 veckor). 420:-.

Vi bjuder kursdeltagare på kaffe under kurserna med möjlighet att köpa bulle till.

Anmälan till kurserna: Borås Släktforskares hemsida.

https://www.borasslaetforskare.se/?post_type=product

Kursansvariga: Bo-Lennart Andersson, Viktoria Jonasson, Per Larson.

Kurs nr. 1:1

GRUNDKURS I SLÄKTFORSKNING (dagtid)

Kursledare: Bo-Lennart Andersson*,
(assistent Bo Nilsson)

Kursdag: Måndagar kl. 9:00-12:00.

Kurstillfällen: 8 tillfällen.

Datum: 4, 11, 18, 25 september, 2, 9,
16, 23 oktober.

Antal deltagare: 8 st (max).

Kursavgift: 1100 kr + ev. kurslitteratur. Ansedelshäfte för
nybörjare ingår. Förkunskaper: Någon datorvana.

Innehåll: Teoretisk och praktisk undervisning baserat på
svenska källor.

Frågor om kursen till: bolennarta@gmail.com

Kurs nr. 1:3

GRUNDKURS I SLÄKTFORSKNING (kvällstid)

Kursledare: Viktoria Jonasson*.

Kursdag: Tisdagar kl. 17:30-20:30.

Kurstillfällen: 8 tillfällen.

Datum: 5, 12, 19, 26 september, 3, 10,
17, 24 oktober.

Antal deltagare: 8 st (max).

Kursavgift: 1100 kr + ev. kurslitteratur.

Ansedelshäfte för nybörjare ingår.

Förkunskaper: Någon datorvana

Innehåll: Teoretisk och praktisk undervisning baserat på
svenska källor.

Frågor om kursen till: viktoria.jonasson@ri.se

Kurs nr. 2:1

PROGRAMMET "Min Släkt" (dagtid)

Grundkurs (Windowsprogram)

Kursledare: Bo Nilsson*.

Kursdag: Onsdagar kl. 9:00-12:00.

Kurstillfällen: 4 tillfällen.

Datum: 6, 13, 20, 27 september.

Antal deltagare: 8 st (max).

Kursavgift: 600 kr + ev. kurslitteratur.

Förkunskaper: Grunder i släktforskning och data.

Kurslitteratur: Lathundar.

Frågor om kursen till ordf@borasslaetforskare.se

Kurs nr. 3:1

FORTSÄTTNINGSKURS I SLÄKTFORSKNING (kvällstid)

Kursledare: Bo-Lennart Andersson*.

Kursdag: Tisdagar kl. 18:00-21:00.

Kurstillfällen: 5 tillfällen.

Datum: 7, 14, 21, 28 november, 5 dec.

Antal deltagare: 8 st (max).

Kursavgift: 700 kr + ev. kurslitteratur.

Förkunskaper: Grundkurs i släktforsk-

ning eller motsvarande. Innehåll: Använda andra källor
än kyrkoböckerna, tips när du kört fast och träning på att
läsa gammal skrift (paleografi).

Frågor om kursen till bolennarta@gmail.com

Kurs nr. 4:1**KART- OCH GÅRDSFORSKNING
(dagtid)**Kursledare: *Rolf Carlsson.*

Kursdag: Måndagar kl. 13:00-17:00.

Kurstillfällen: 3 tillfällen.

Datum: 9, 16, 23 oktober.

Antal deltagare: 8 st (max).

Kursavgift: 550 kr.

Förkunskaper: Datorvana.

Innehåll: Vi visar hur man finner och kan använda nutida, historiska kartor och fastighetsakter som finns i Lantmäteriverkets arkiv samt lägga in dessa i Din släktforskning.

Kurslitteratur: **Tag med eget USB-minne.**Frågor om kursen till rolf.c43@gmail.com**Kurs nr. 8:1****EMIGRANTFORSKNING
(dagtid)**Kursledare: *Sven Johnnas.*

Kursdag: Tisdagar kl. 9:00-12:00.

Kurstillfällen: 5 tillfällen.

Datum: 3, 10, 17, 24, 31 oktober.

Antal deltagare: 8 st (max).

Kursavgift: 700 kr + abonnemang på

Ancestry 4 v., pris inte klart.

Förkunskaper: Datorvana.

Innehåll: Vi visar hur man använder Ancestry och andra hjälpmedel för att släktforska i USA. Föreslagen kurslitteratur "Emigrantforska på nätet", pris inte klart.

Frågor om kursen till sgjohnnas@gmail.com**Kurs 10:1****SLÄKTFORSKNING MED DNA - GRUNDKURS
(kvällstid)**Kursledare: *Eva Yngvesdotter Lindström.*

Kursdag: Onsdagar kl. 18:00-21:00.

Kurstillfällen: 4 tillfällen.

Datum: 6, 13, 27 september, 4 oktober.

Antal deltagare: 8 st (max).

Kursavgift: 700 kr + ev. kurslitteratur.

Innehåll: Kom igång med ditt DNA-test. Lite inledande information för Dig som har testat Dig med Family Tree DNA och undrar hur Du går vidare.

Frågor om kursen till eva.yngvesdotter@gmail.com**Kurs 10:2****SLÄKTFORSKNING MED DNA -
Fortsättningskurs (kvällstid)**Kursledare: *Eva Yngvesdotter Lindström.*

Kursdag: Onsdagar kl. 18:00-21:00.

Kurstillfällen: 4 tillfällen.

Datum: 11, 18 oktober, 1, 8 november.

Antal deltagare: 8 st (max).

Kursavgift: 700 kr + ev. kurslitteratur.

Innehåll: Fortsättning på släktforskning med DNA- Mer avancerad analys av dina träffar. Fortsättningskursen förutsätter att man gått grundkursen.

Frågor om kursen till eva.yngvesdotter@gmail.com**Kurs nr. 11:1 SLÄKTFORSKNING:
GÅ VIDARE I KÄLLORNA (kvällstid)**Kursledare: *Viktoria Jonasson*, Rolf Carlsson, Bo-Lennart Andersson*.*

Kursdag: Måndagar kl. 17:30 – 20:30.

Kurstillfällen: 5 tillfällen.

Datum: 4, 11, 18, 25 september, 2 oktober.

Antal deltagare: 8 st (max).

Kursavgift: 700 kr + ev. kurslitteratur.

Förkunskaper: Grundkurs i släktforskning eller motsvarande.

Innehåll: Forskning i bouppteckningar, 2 ggr soldater, domböcker förlängd tid c:a 4 tim. och mantalslängder.

Frågor om kursen besvaras av kursansvarige.
viktoria.jonsson@ri.se

Viktoria Jonasson

Rolf Carlsson

Bo-Lennart Andersson

Följ med BSF till Östersund i augusti!

Jämtlands Lokalhistoriker & Släktforskare
Släktforskardagarna 2023
Mittnorden - från kuster och fjäll

ArkivDigital

Resegruppen i Borås Släktforskare har planerat en resa 25-27 augusti till **släktforskardagarna i Östersund** med buss.

Buss avgår från Borås i svinottan den 25:e augusti och vi räknar med att ha avverkat de 76 milen i god tid för att avnjuta en gemensam middag i Östersund på kvällen. Hela lördagen har vi att disponera för besök på SFD 2023 eller annat. Hemresa på söndagen.

Anmälan: Till Bo Nilsson, email: ordf@borasslaktforskare.se före **15 juli**.

Pris: 2950 kr.

I priset ingår boende i dubbelrum med frukost, resa samt kvällsbuffé vid ankomst.

Tillägg för enkelrum 600 kr.

Kostnad för måltidsdryck ingår ej.

Hälsningar
Resegruppen BSF

OBS! Administrationen har ny mejladress:

adm@borasslaktforskare.se

Den gamla adressen kommer gradvis att fasas ut. Så ändra gärna i era kontaktuppgifter nu.

Ann-Christin Ågren Rosander, administratör

**Borås
Släkt-
forskare**

Program hösten 2022

Lokal: Eken, Lönner, Kasernvägen 6, BORÅS.

Inträde: 60:- för BSF-medlemmar, övriga 80:-.

OBS! Anmälan krävs till: adm@borasslahtforskare.se senast måndagen före mötet - så att anpassning kan ske till dukning och inköp.

Onsdagen den 20 september kl. 18:30

"Maten och dryckens historia "

Kalle Bäck, är professor i historia och tar i denna föreläsningen oss tillbaks till en familj 1823 och berättar vad vi skulle finna märkligt i deras mathållning. Sedan tar han med en familj från 1823 till oss idag och berättar vad de skulle finna uppseendeväckande med vår mat och våra maträtter.

Onsdagen den 25 oktober kl. 18.30

"Emigrantforskning"

Ted Rosvall tipsar om nya och gamla källor och databaser.

Ted är kyrkomusiker, föreläsare, författare och släktforskare och har tidigare varit ordförande i Sveriges släktforskarförbund.

Onsdagen den 22 november kl. 18:30

"Om minnet och kognitiva sjukdomar "

Ewa Styrud har under sina senaste verksamma 25 åren arbetat som forskningssjuksköterska/koordinator inom forskningen av Kognitiva sjukdomar (minnesforskningen), som är en del av Sahlgrenska akademien.

Hennes föredrag handlar om den **försrädliga vardagsglömskan** som de flesta känner igen. Hon beskriver också om vad som händer i hjärnan när minnet sviktar. Den **naturliga glömskan** som kan vara pinsam, irriterande och ibland oroande och drabbar oss i alla åldrar och inte minst ju äldre vi blir.

Riktat sig till: Alla som funderar över varför man glömmar och om man kan göra något åt det.

Av hänsyn till alla som är känsliga för starka dofter ber vi våra besökare att undvika parfym och rakvatten vid våra möten.

Borås för 100 år sedan

Ingen vårflod av normal karaktär att vänta

Landet är i stort sett alldeles uttorkat.

(Telegram till Borås Tidning)

Stockholm 16 april (TT)

En av Statens hydrografisk meteorologiska anstalt gjorde sammanfattning beträffande landets större vattendrag visar, att landet i stort sett är alldeles uttorkat, och att någon vårflod av normal karaktär icke är att påräkna utom möjligen i övre Norrland och då endast under förutsättning av kraftig nederbörd och stark temperaturstegring.

Hotande skogsbrand i Fritsla.

Varbergståget antände. - 2 tunnland avbrända.

(Ur Borås Tidning 4 maj)

En hotande skogsbrand uppstod igår em. invid Fritsla station. Omedelbart efter det tåget från Varberg, vars ankomsttid till Borås är 5.12 em., avgått från Fritsla, observerade några vid järnvägen anställda personer, att rök uppsteg från banvallen. De begåvo sig på en dressin till platsen och funno vid framkomsten, att det brann i det torra gräset. Gynnad av den starka blåsten och torkan spred sig elden snabbt över av småskog bevuxen mark, tillhörig torparen August Pettersson, Gårdaslätt. Tack vare den lyckliga omständigheten, att eldfaran genast varnades kunde redan från början energisk kamp mot det härjande elementet upptagas, vari en mängd folk deltog. Man lyckades också efter omkring, tre kvarts timme bli herre över elden, som då övergått ett område om c:a 2 tunnlands areal. Faran för eldens spridning till värdefullt skogsbestånd var överhängande, i det att blott ett 10-tal m. skilde det avbrända området från storskogen.

Från kommunerna.

(Ur Borås Tidning 16 maj)

Finnekumla. Ord. Kyrkostämma med Finnekumla församling hölls den 15 dennes. Kyrko- och skolräkenskaperna, vilka balanserade å resp. 8,248 och 13,879 kr., föredrogos, och beviljades vederbörande full ansvarsfrihet. Beslöts dels att verkställa en del reparationer å bostaden för lärarinnan i småskolan och dels att låta uppgöra plan och kostnadsförslag till förbättring av skolans lokal. Även beslöts att under sommaren låta verkställa nymålning av kyrktornet samt reparation av kyrkans fönster samt ytterväggar.

Borås Rådhusrätt

(Ur Borås Tidning 4 juni)

För misshandel stod Assar Kindberg tilltalad. Svar. hade enligt polisrapporten med knytnävarna bearbetat en arbetare, så att blodvite uppstått. Den tilltalade, som endast delvis erkände vad som lades honom till last, ville göra troligt, att målsäganden våldfört sig å honom. Målet uppskötts till nästa måndag, då svar. Vid 25 kr. vite skall inställa sig.

Kollisionsolyckan vid Hötorget.

Målet mot den för vållande av kollisionsolyckan vid Hötorget den 2 maj tilltalade kontoristen förekom åter. Även denna gång hördes vittnen, vilka gävo uttryck för den uppfattningen, att svar. framfört sin bil vårdslöst, varigenom han kommit att köra på cykelåkaren. Målet överlämnades å ömse sidor.

Cykla ej på gångbanorna!

En cyklist, som åkt på gångbana, fick böta 3 kr.

Hälsotillståndet i Borås.

(Ur Borås Tidning juni)

Enligt sammandrag av läkarnas översikter av gängse sjukdom i Borås förekommo under tiden 1-15 juni 1923 följande antal sjukdoms-

fall: Påssjuka 2, kikhosta 7, influensa 24, akut inflammation i luftstrupe och luftrör 41, akut lunginflammation 4, lungsäcksinflammation 4, akut mag- och tarminflammation 12, röda hund 14, vattenkoppor 7, skarlakansfeber 1.

De amerikanska spritbeslagen å fartyg.

Åtgärden väcker för Engels vidkommande ingen harm eller sensation.

(Telegram till Borås Tidning)

London 25 juni (TT Radio)

De amerikanska myndigheternas åtgärd, att bryta förseglingen på de spritförråd, som Vita Stjärnlinjens ångare Baltic medförde för sin återresa från Amerika, har icke väckt vare sig upphetsning eller harm i London. Det är överflödigt att säga, att händelsernas utveckling med spänning avvaktas i officiella kretsar. Man anser i varje fall att saken icke kan bli något politiskt tvistefrå mellan Storbritannien och Föränta staterna. Den amerikanska tolkningen av den internationella folk-rätten ifråga om kontraband erkännes i London, och någon officiell intervention torde icke komma att ske. Blotta åtgärden att bryta tullmyndigheternas sigill utanför brittskt territorialvatten har icke någon som helst betydelse. Utländska tullmyndigheters sigill brytas på samma sätt inom brittiskt sjöterritorium. Och det är föga sannolikt att brittiska regeringen kan taga illa upp, att Föränta staternas myndigheter handla på samma sätt.

Ur BT april-juni 1923

Ann-Christin Ågren-Rosander

Artiklar som är till försäljning i vår lokal och på hemsidan

FÖDDA I 7-HÄRAD

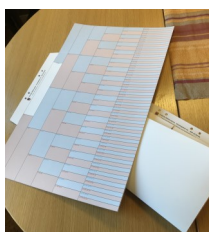
- CD1 Bollebygd m. vigda
- CD2 Veden m. vigda
- CD3 Gäsene
- CD4 Ås
- CD5 Redväg
- CD6 Kind
- CD7 Mark

Anm. → 1940 Medlem **125:-** Pris 150:-

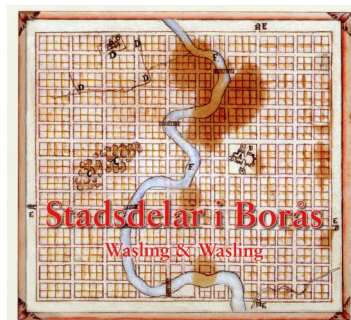
Vikbar antavla i färg för A4-pärm

Antavlan är markerat med blå ruta för manliga, röd ruta för kvinnliga. Proband märkt med nr 1, sedan fram till mm mm mm med nr 127.

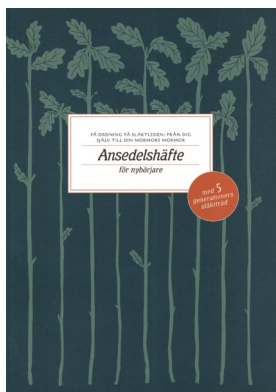
Art.nr: BSF 910 Pris **60:-** + frakt

Stadsdelar i Borås

ISBN: 978-91-519-4431-9
Författare: Lennart och Marita Wasling
Tryck: Exakta Print, Borås 2020
Antal sidor: 305
Bindning: Inbunden
Artnr: BSF975
Pris **300:-**

Ansedelshäfte för nybörjare

Det här häftet är ett hjälpmedel för dig som precis har börjat släktforska och som har förstått att det redan i ett tidigt stadiet kan vara bra att strukturera upp dina släktfynd.

Förlag: Sveriges Släktforskarförbund. Upplaga 2022.
Bindning: Limmad.
Antal sidor: 68
Art.nr: F303010

Medlem **79:-** Pris 89:-

SVERIGES BEFOLKNING

CD 1910
Art.nr: F111910

Medlem **550:-**
Pris 600:-

USB/MAC 1910
Art.nr: F111910-1

Medlem **575:-**
Pris 640:-

CD 1970
Art.nr: F111970

Medlem **550:-**
Pris 595:-

CD 1980
Art.nr: F111980

Medlem **550:-**
Pris 595:-

CD 1990
Art.nr: F111990

Medlem **550:-**
Pris 600:-

Sveriges befolkning 2000 USB

Förlag: Sveriges Släktforskarförbund. Systemkrav: Windows 7 eller senare. Hänvisar MAC-användare till Crossover.
Artnr: F112000

Medlem **400:-** Pris 425:-

Sveriges dödbok 8 USB

ISBN 978-91-89310-09-4
Förlag: Sveriges Släktforskarförbund. Upplaga 8/2021. Bindning: USB
Systemkrav: Windows 7 eller senare.
Artnr: F103024

Medlem **600:-** Pris 650:-

DNA-kit

Art.nr: F204012

Pris **150:-**

Endast kit för DNA-provtagning så kostnad för analys tillkommer.

Se aktuellt pris på <http://www.familytreedna.com>

Föreningsprogram hösten 2023

Tisdagar kl. 12.30-17.30 5 september-5 december Fredagar kl. 10.00-15.00 8 september-8 december	Föreningslokalen, Lönne Kasernvägen 6, Borås	Öppet hus för våra medlemmar och andra intresserade	Bussar hit: 5 (Sjömarken), 110 (Bollebygd), 151 (Sandared) och 120 (Göteborg). Avstigning: Hållingsgatan eller Älvsborgsleden.
Onsdag 20 september Kl. 18.30	Eken, Lönne Kasernvägen 6, Borås	"Maten och dryckens historia"	Kalle Bäck, professor i historia.
Lördag 14 oktober Kl. 11-16	Borås Stadsbibliotek	Släktforskardag i Borås	3 föreläsningar. Mer om programmet i Släktbladet som kommer i september.
Onsdag 25 oktober Kl. 18.30	Eken, Lönne Kasernvägen 6, Borås	"Emigrantforskning"	Ted Rosvall tipsar om nya och gamla källor och databaser.
Onsdag 22 november Kl. 18.30	Eken, Lönne Kasernvägen 6, Borås	"Om minnet och kognitiva sjukdomar"	Ewa Styrud, föreläser om den försmädliga vardagsglömskan.

Borås Släktforskare, Kasernvägen 6, 504 31 BORÅS

Tel: 0760-28 59 20.

E-post: adm@borasslaktforskare.se **OBS NY!!**

Facebook: <https://www.facebook.com/BorasSlaktforskare/>
(går även att läsa om man inte har användarkonto)

Webb: www.borasslaktforskare.se

Bankgiro: 129-4487

Medlemsavgift 200 kr/år, familjemedlem samt ungdom under 20 år 100 kr

Ansvarig utgivare: Bo Nilsson, ordf@borasslaktforskare.se

Redaktionsmail: redaktor@borasslaktforskare.se

Utgivningsplan 2023 Borås Släktblad

NR	MANUSSTOPP	UTGIVNINGSDAG
134	3 februari	16 mars
135	5 maj	15 juni
136	4 augusti	14 september
137	3 november	14 december